

Załącznik nr 9
do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Przedszkolu Samorządowym Nr 77
„Rumiankowe Przedszkole” im. Simony Kossak w Białymstoku

Pragniemy, aby rezultatem naszej pracy wychowawczej była dziecięca świadomość swojej wartości i indywidualności. Chcemy, aby każde dziecko rozumiało i respektowało zasady współżycia i współdziałania z innymi ludźmi. Aby nie obawiało się wyrażać swoich emocji, ale szanowało także odczucia innych. Naszym priorytetem jest wpojenie każdemu dziecku istoty tolerancji, otwartości i wrażliwości na otaczający je świat.

Pragniemy, aby nasze działania były tożsame z oddziaływaniem środowiska rodzinnego na wszechstronny rozwój dziecka.

**SYSTEM NAGRÓD I KONSEKWENCJI W ZAKRESIE PRZESTRZEGANIA
USTALONYCH NORM I ZASAD ZACHOWANIA W RELACJACH SPOŁECZNYCH
WOBEC RÓWIEŚNIKÓW I DOROSŁYCH „RUMIAKOWEGO PRZEDSZKOLA”**

NAGRODY

- ✚ Nagroda jest jak trofeum. Dlatego dobrze by było, aby zdobyta przez dziecko nagroda była:**
 - **Natychmiastowa** - mogę ją dostać natychmiast jak zrobiłem wszystko, co było w umowie.
 - **Niepodważalna** - jeśli jedna strona dotrzymała umowy, musi to zrobić także druga.
 - **Niepodzielna** - bez zgody zdobywcy nie można dzielić jej pomiędzy innych. Na przykład, jeśli jest nią czas z mamą nie zapraszamy do zabawy innych dzieci lub nie sugerujemy, że trzeba podzielić się nią z rodzeństwem.
 - **Namacalna** - tak jak nie można upolować nieokreślonego zwierzęcia, nie można starać się o mglistą nagrodę.
 - **Naturalna** - czyli proporcjonalna do wysiłku dziecka - nie może być przekupstwem, a jedynie osłodą za włożony w pracę trud. Podobnie jak nie można za wyniesienie śmieci, posprzątania zabawek dostać czegoś specjalnego (np. tablet)
 - **Na miarę** - a więc wybrana ze sfer ważnych i interesujących wasze dziecko.
 - **Natarczywie przez dziecko oczekiwana.** Nagroda, która spowszedniała, przestaje być rzeczą, dla której warto się starać, trzeba je więc często zmieniać.

KONSEKWENCJE

Konsekwencja to reakcja otoczenia (nauczyciela, rodzica) na zachowanie dziecka. Konsekwencja może być **pozytywna**: dziecko zachowuje się zgodnie z obowiązującą zasadą - właściwe zachowanie i relacje społeczne wobec rówieśników i dorosłych (pracowników i nauczycieli przedszkola)

Otoczenie postępuje zgodnie z przyjętym wcześniej założeniem - wprowadza konsekwencję negatywną.

Konsekwencja negatywna nie jest tym samym co kara.

 Pamiętajmy: STOSUJMY KONSEKWENCJE ZAMIAST KAR

KONSEKWENCJA NEGATYWNA	KARA
Wcześniej ustalona (w sytuacji, gdy nie wchodziły w grę negatywne emocje dorosłego)	Jest nagłym zrobieniem przykrości, żeby uniknąć pewnych sytuacji w przyszłości.
Nie stanowi formy odreagowania dorosłego (zapowiedziana z góry)	Zwykle bywa formą odreagowania dorosłego (pokazujemy, kto jest górą)
To, czy się pojawi, nie zależy od nastroju, humoru dorosłego, ale od zachowania dziecka (jest zasada, jest konsekwencja)	Zależna od nastroju dorosłego, jego stanu psychofizycznego (za określone zachowania, w zależności od sytuacji, karzemy dziecko, a innym razem tego nie robimy)
Jest stałym elementem porządkującym życie w domu i w grupie	Jest nieprzewidywalna, jej forma i nasilenie zależą od stopnia złości dorosłego, jego bezsilności
Może się nie podobać dziecku, ale raczej nie wywołuje gniewu, chęci odwetu i innych skrajnie negatywnych uczuć	Może być skuteczna, ale budzi wiele negatywnych emocji: lęk, strach, gniew, chęć odwetu, zemsty itp.
Jest łatwiejsza do wyegzekwowania	Jest trudniejsza do wyegzekwowania, zdarza się że po wprowadzeniu kary w życie, dorosły żałuje, że ją wprowadził, łagodni ją itp.
Uczy dziecko odpowiedzialności za swoje zachowanie	Nie uczy, zmniejsza poczucie odpowiedzialności dziecka za zachowanie, może stanowić wzmocnienie dla zachowań niepożądanych

- ✚ **Ustalając normy i zasady postępowania w grupach, ustalamy również system nagród i konsekwencji nieprzestrzegania ustalonych zasad.**

Nagradzamy dzieci za:

- wysiłek włożony w wykonanie pracy, zadania (uwzględniając możliwości dziecka)
- podporządkowanie się wspólnie ustalonym i przyjętym umowom, zasadom, nakazom
- bardzo dobre wypełnianie przyjętych na siebie obowiązków
- bezinteresowną pomoc i opiekę wszystkim, którzy takiej opieki i pomocy potrzebują

Formy nagród:

- pochwała indywidualna,
- pochwała przed grupą,
- pochwała przed rodzicami,
- oklaski,
- pochwała w postaci emblematu, odznaki, orderu itp.,
- sprawianie dzieciom przyjemności (np. powierzenie roli dyżurnego, asystenta dorosłego podczas organizowania zabawy lub zajęć, ulubiona gra lub zabawka dziecka itp.).

Dzieci ponoszą konsekwencje za:

- nieprzestrzeganie ustalonych zasad i norm regulujących relacje rówieśnicze w grupie,
- stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych;
- agresywne zachowanie skierowane na rówieśników, dorosłych i przedmioty,
- niszczenie cudzej własności oraz wytworów prac innych dzieci z grupy.

Stosowane konsekwencje:

- kara naturalna - zadośćuczynienie za wyrządzoną krzywdę, w miarę możliwości naprawienie szkody,
- odmówienie dzieciom przyjemności, np. odsunięcie na krótki czas od zabawy,
- czasowa utrata przywileju,
- smutne krzeselko - krzeselko do przemyślenia /3-6 minut, w zależności od wieku dziecka/,
- słowne upomnienie (rozmowa mająca na celu przypomnienie obowiązujących zasad),
- poinformowanie rodziców o przewinieniu dziecka.

Zasady przyznawania nagród oraz konsekwencje nieprzestrzegania norm i zasad panujących w grupie przedstawiane są i ustalone na zebraniu organizacyjnym wspólnie z rodzicami/opiekunami prawnymi na początku roku szkolnego.

Nauczyciele zamieszczają ustalone zasady na tablicach ogłoszeń oraz na stronach internetowych poszczególnych grup przedszkolnych.

Konsekwencja powinna być:

- **Szybka** - powinna nastąpić natychmiast po „przewinieniu” – wyciąganie konsekwencji w kilka dni lub godzin po zdarzeniu raczej nie ma działania wychowawczego, dziecko odbierze to jako niesprawiedliwą przykrość. Poza tym, tak długie czekanie na nieznaną karę jest dla dziecka psychicznym cierpieniem.
- **Skuteczna** - czyli doprowadzona do końca. Doskonała konsekwencja nie odniesie żadnego skutku, jeśli rodzice zrezygnują z jej przeprowadzenia lub przerwą ją w połowie. Dziecko następnym razem poczuje się bezkarnie.
- **Stosowalna** - nawet najlepsza konsekwencja nie zadziała, jeśli nie mamy czasu i możliwości zastosowania jej w praktyce. Dziecko pozostawione samo sobie nie ma żadnej motywacji by pamiętać o konsekwencji.
- **Sprawiedliwa** - konsekwencja powinna być odpowiednia i proporcjonalna do przewinienia, to znaczy, nie powinno się karać dziecka zabranieniem wszystkich przyjemności za to, że nie chciało zjeść obiadu (zbyt surowa konsekwencja), ani zakazem obejrzenia jednej bajki za agresję fizyczną, słowną wobec dorosłych lub rówieśnika (za łagodna konsekwencja).
- **Stala** - jednym z celów wychowania dzieci jest nauczenie ich przewidywania konsekwencji swojego działania. Dlatego też, czasami, gdy dziecko wie, jaka spotka je konsekwencja np. za nie wyniesienie śmieci, a ma strasznie zły dzień, to może wybrać poniesienie konsekwencji. By jednak mogło to zrobić musi wiedzieć, co je za to czeka, dzięki wcześniej ustalonej i zapowiedzianej konsekwencji ma ten wybór.
- **Sympatyczna** - Dziecko nie jest złe. Po prostu popełniło błąd, za który musi ponieść konsekwencje. „Kocham Cię”. Nie rozmawiamy teraz o uczuciach, ale o złamanej zasadzie. Mamy umowę i musi być ona dotrzymana”. Przypomnij dziecku o konsekwencji zachowania w sposób spokojny, nie podnoś głosu i nie ujawniaj swoich negatywnych emocji.
- **Słowna** - powiedziana, a nie wymierzona za pomocą „klapsa”. Kary cielesne nie są właściwą metodą wychowawczą. Zadając ból słabszej od siebie istocie, poniżając ją, nie nauczymy dziecka żadnych zasad, ani też szacunku dla nich. Nauczymy natomiast jednego – rację ma ta osoba, która mocniej uderzy. Stosując kary cielesne i tracąc panowanie nad własnymi emocjami, niż zdążymy się zorientować kiedy możemy doprowadzić do maltretowania fizycznego dziecka.
- **Stanowcza** - to właśnie dorośli decydują o zasadach w domu lub w grupie. Aby tego dokonać, potrzebne jest nam wewnętrzne przekonanie, że mamy siłę, możliwości i środki wyegzekwować wcześniej spisane zasady.
- **Systematyczna** - dzieci nie doszacowują ryzyka i mają swoją własną definicję słowa wyjątek („To to, co było dziś i będzie już zawsze”). Stąd też rodzice powinni przestrzegać, by w ich postępowaniu nie było wyjątków i aby zawsze, gdy dostrzegą złamanie umowy (zasady) wyciągali konsekwencję.